

Πόνος Σόμπολος: Το νέο βιβλίοπαρέμβαση για τις βεντέτες στην Ελλάδα

Media: ΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ **Page:** 1,7 **Published at:** 18-05-2024
Author: **Surface:** 976.0 cm² **Circulation:** 0
Subjects:

ΜΙΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΧΩΡΑ

Πάνος Σόμπολος: Το νέο βιβλίο – παρέμβαση για τις βεντέτες στην Ελλάδα

Ο καταξιωμένος δημοσιογράφος και συγγραφέας μιλά στον «Τ.Θ.» για το νέο βιβλίο του «Βεντέτες», το οποίο παρουσιάζει στην 20η ΔΕΒΘ. ΣΕΛ 7

Πάνος Σόμπολος: «Δεν γίνεται να παίρνουμε το νόμο στα χέρια μας»

Ο καταξιωμένος αστυνομικός ρεπόρτερ μίλησε για το βιβλίο που έγραψε για τις «Βεντέτες» το οποίο και παρουσιάζει στην 20^η ΔΕΒΘ

Συνέντευξη στην Δεμιανά Βασβάνη

Τριάντα περιστατικά βεντέτας που συνέβησαν κυρίως στη χώρα μας περιλαμβάνονται στο τελευταίο βιβλίο του Πάνου Σόμπολου με τίτλο «Βεντέτες». Συχνά ξεκινούσαν για ασήμαντες αφορμές πχ διαφορές για τα ζώα ή ερωτικές απογοητεύσεις, κι όμως κάταφερναν να διαρκέσουν χρόνια και να στερήσουν την ζωή από εκατοντάδες άτομα, εξήγησε ο καταξιωμένος αστυνομικός ρεπόρτερ στον «Τύπο Θεσσαλονίκης» με αφορμή την παρουσίαση που θα γίνει για το βιβλίο του στην 20^η ΔΕΒΘ την Κυριακή 19/5 στις 6μμ. Όπως μας ανέφερε, ενώ στην υπόλοιπη χώρα το βάρβαρο αυτό έθιμο έχει σταματήσει, στην Κρήτη συνεχίζεται και εκεί πρέπει κάποια στιγμή η πολιτεία «να τολμήσει να θυσιάσει το πολιτικό κόστος και σε συνεργασία με την Εκκλησία της Κρήτης κηρύξουν σταυροφορία κατά της οπλοκατοχής και της οπλοφορίας».

Αναστασία Αργυριάδου.

- Πόσο έχει επηρεάσει στις κατά τόπους κοινωνίες η βεντέτα;

-Κατ' αρχάς θα πρέπει να επισημάνουμε ότι η βεντέτα υπάρχει από την αρχαιότητα, δηλαδή από τότε που δεν υπήρχε Δικαιοσύνη, δεν υπήρχαν νόμοι και δεν γίνονταν δίκες. Τότε έπαιρνε ο καθένας το νόμο στα χέρια του και ανταπέδιδε το κακό που του έκαναν. Σας θυμίζω και το γνωστό σε όλους μας «οφθαλμός αντί οφθαλμού και οδόντα αντί οδόντος» του Μωσαϊκού νόμου. Δηλαδή η εκδίκηση ήταν πάντοτε στη ζωή των ανθρώπων εκείνων των εποχών.

Αργότερα και μετά από την καθιέρωση των δικαστηρίων, η βεντέτα επικράτησε ως έθιμο και συνεχίστηκε για χιλιάτες και το κακό είναι ότι συνεχίζεται και σήμερα όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και σε αρκετές άλλες χώρες όπως π.χ. στη Βόρεια Αλβανία, στο Μαυροβούνιο, στην Κορσική και άλλου.

Ός προς την Ελλάδα, η βεντέτα άνθισε περισσότερο στην Κρήτη και στη Μάνη και λιγότερο σε άλλες περιοχές. Περνώντας όμως οι δεκαετίες, το βάρβαρο έθιμο άρχισε να εκλείπει. Στη Μάνη αλλά και στην υπόλοιπη Ελλάδα έχουμε πολλά χρόνια να ασχοληθούμε με βεντέτες και όλοι οι ειδικοί εκτιμούν ότι η βεντέτα τελείωσε οριστικά.

Αντίθετα στην Κρήτη, δυστυχώς, αυτό το βάρβαρο έθιμο συνεχίζεται, και κατά την προσωπική μου άποψη δεν πρόκειται να εκλείπει τελείως, εκτός εάν κάποια κυβέρνηση τολμήσει να θυσιάσει το πολιτικό κόστος και σε συνεργασία με την Εκκλησία της Κρήτης κηρύξουν σταυροφορία κατά της οπλοκατοχής και της οπλοφορίας. Μό-

νο τότε θα υπάρξουν θετικά αποτελέσματα στο πρόβλημα της βεντέτας. Όσο υπάρχουν τα όπλα το κακό δεν τελειώνει.

- Τι προέκυψε από την έρευνά σας και ποιες από τις υποθέσεις σας έκαναν μεγαλύτερη εντύπωση;

-Προέκυψε ότι αυτό το βάρβαρο έθιμο έστειλε στον άλλο κόσμο αμέτρητα θύματα, ενώ πολλά άλλα έμειναν ανάπηρα για όλη τη ζωή τους από τραυματισμούς. Στην Κρήτη και στη Μάνη που επισκεφθήκα για τη συγκέντρωση στοιχείων για το βιβλίο, βρήκα σπίτια μισογκρεμισμένα και χωριά με έναν ή κανένα κάτοικο, τελείως ερημωμένα. Αν επισκεφθεί κάποιος τα νεκροταφεία πολλών χωριών, κυρίως ορεινών, θα διαπιστώσει ότι στους σταυρούς αρκετών τάφων, κάτω από το όνομα του νεκρού θα διαβάσει τις λέξεις: «εφρονέθη» «οδολορονήθηκε»! Γνωρίζοντας όλα αυτά, αποφάσισα να γράψω κι αυτό το βιβλίο ώστε να συμβάλω κι εγώ με τον τρόπο μου, στην εξάλειψη του φοβερού εθίμου.

Διαβάζοντας ο αναγνώστης το βιβλίο θα διαπιστώσει ότι πολλές βεντέτες ξεκίνησαν από ασήμαντη αφορμή, αστεία θα λέγαμε σήμερα. Να σας αναφέρω μερικές από τις υποθέσεις:

Σε χωριό της Κρήτης έδωσαν έναν τράγο για αναπαγωγή κατσιόγια και δεν τους τον επέστρεψαν. Έτσι ξεκίνησε μια βεντέτα και κράτησε πάνω από πενήντα χρόνια. Επίσης σε χωριό της Μάνης, μια κατσικιά μπήκε στο κτήμα της γειτονικής οικογένειας κι αυτοί τη σκότωσαν. Αυτή ήταν η αιτία που άρχισε βεντέτα με αλληλοσκοτωμούς κι από τις δύο οικογένειες.

Μια άλλη βεντέτα διαφορετική που διαδραματίστηκε στη δεκαετία του 1930. Μια 16χρονη κοπέλα συνήψε

σχέσεις με έναν 27χρονο σε χωριό της Μάνης. Μετά από λίγο καιρό ο υποψήφιος γαμπρός είπε στην κοπέλα ότι διακόπτουν σχέσεις και δεν θα παντρευτούν. Οι γονείς της κοπέλας επέμεναν ότι έπρεπε να την παντρευτεί επειδή όπως έλεγαν τότε, είχε διακορέψει την 16χρονη. Τελικά δεν την παντρεύτηκε και τον σκότωσαν. Έτσι άρχισαν οι αλληλοσκοτωμοί κι από τις δύο οικογένειες. Τότε ίσχυε το εξής: Διακόρευσε την κοπέλα, θα πρέπει να την παντρευτείς οπωσδήποτε. Δεν την παντρεύεσαι, άρχιζαν οι αλληλοσκοτωμοί και τραυματισμοί!

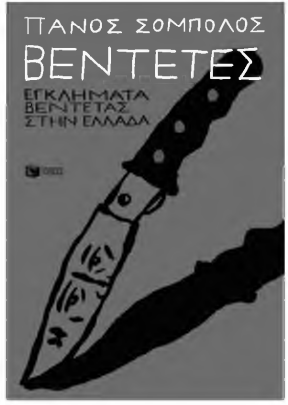
Κι άλλη μια υπόθεση που έχει σχέση με τη Θεσσαλονίκη. Λόω αδελφία στη λαχαναγορά της Θεσσαλονίκης σκότωσαν έναν νεαρό μετά από διαπληκτισμό. Ο πατέρας του παιδιού πήγε στο Μοναστηράκι στην Αθήνα, αγόρασε ράσα και καλυμμαύχι, ντύθηκε παπάς και πήγε στη Βέροια την ημέρα που δικάζονταν εκεί τα δύο αδέρφια. Ευτυχώς οι αστυνομικοί τον αντιλήφθηκαν έγκαιρα, τον αφοπλίσαν κι έτσι δεν πέτυχε το σκοπό του.

Υπάρχουν πάνω από τριάντα περιστατικά βεντέτας στο βιβλίο, από την Κρήτη, τη Μάνη και την υπόλοιπη Ελλάδα κι ένα περιστατικό εκτός Ελλάδας που συνέβη στη Γερμανία κι έχει επίσης ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

-Έχετε μακρόχρονη θητεία στο αστυνομικό ρεπορτάζ. Πώς σχολιάζετε την έξαρση βίας που βλέπουμε το τελευταίο διάστημα; Και πώς την ειδησιογραφική κάλυψή της;

-Πραγματικά υπάρχει έξαρση βίας σε πολλά επίπεδα τα τελευταία χρόνια. Το κακό όμως μπορούμε να πούμε ότι εστιάζεται περισσότερο στην ενδοοικογενειακή βία, αλλά και στην παιδική παραβατικότητα. Ως προς την ενδοοικογενειακή βία, τα περιστατικά που καταγγέλλονται στις αστυνομικές αρχές έχουν ξεπεράσει κάθε προηγούμενο. Διπλασιάστηκαν και τριπλασιάστηκαν τα κρούσματα τελευταία, πράγμα που θα πρέπει να απασχολήσει τα αρμόδια υπουργεία και τις άλλες αρμόδιες αρχές.

Επίσης αυξήθηκαν σε μεγάλη ύψη τα κρούσματα της παιδικής παραβατικότητας και κατά την προσωπική μου άποψη, οφείλεται αυτή η άνοδος σε δύο παράγοντες: Στην οικογένεια και στο διαδίκτυο (κινητό τηλέφωνο, τάμπλετ κ.ά.). Αν η μάνα κι ο πατέρας αφήνουν το παιδί μέρα νύχτα μ ένα κινητό στο χέρι, επόμενο είναι να έχουμε την αύξηση της παραβατικότητας των νέων σε τέτοια επίπεδα. Δεν λέω να μην έχουν κινητό και μάλιστα τα μεγαλύτερα παιδιά, αλλά να το έχουν με μέτρο π.χ. μία ώρα την ημέρα κι όχι μέρα και νύχτα. Επίσης οι γονείς να είναι συνέχεια έαος και λίγο μετά την εφηβεία δίπλα στο παιδί τους και να προσέχουν μεταξύ των άλλων και τις παρές τους.

- Πώς σχολιάζετε την δημοσιογραφία στις μέρες μας; Τι νοσταλγείτε από τις παλαιότερες εποχές και τι θεωρείτε πως έχει βελτιωθεί στις μέρες μας;

-Με την πάροδο των ετών πολλά πράγματα αλλάζουν παντού σ όλους τους χώρους, όπως αλλάζουν και στη δημοσιογραφία. Ένα μόνο δεν αλλάζει: Η ειδηση. Η σωστή και η αντικειμενική ενημέρωση. Αυτή η ενημέρωση δεν πρόκειται και δεν πρέπει να αλλάξει ποτέ. Όμως έχουμε πολλές διαφοροποιήσεις ως προς τον τρόπο ενημέρωσης. Σήμερα κυριαρχεί το διαδίκτυο, οι ιστοσελίδες, πράγμα που δεν υπήρχε παλαιότερα. Χιλιάδες SITES λειτουργούν στην Ελλάδα και πολύς κόσμος ενημερώνεται διαδικτυακά. Οι κυκλοφορίες των εφημερίδων έχουν μειωθεί σημαντικά, αλλά πολλές αντέχουν και ενημερώνουν με τον γνωστό παραδοσιακό τρόπο τον κόσμο. Και μάλιστα είναι πολλοί αυτοί οι αναγνώστες που αγαπάνε το χαρτί και δεν θέλουν να το αποχωρισθούν και καθημερινά αγοράζουν την εφημερίδα τους.

Σήμερα ο δημοσιογράφος μπορεί πιο εύκολα να ολοκληρώσει το όποιο ρεπορτάζ με τα μέσα που υπάρχουν. Παλαιότερα είχαμε πολλές δυσκολίες. Να σας αναφέρω ένα παράδειγμα: Όταν είχαμε μια μεγάλη ποσότητα σε δασική έκταση, τρέχαμε στο πλησιέστερο χωριό να βρούμε τηλέφωνο για να μπορέσουμε να δώσουμε το ρεπορτάζ στην εφημερίδα, στο ραδιόφωνο ή στην τηλεόραση, όπου δουλεύαμε. Σήμερα βγάζει ο δημοσιογράφος το κινητό από την τσέπη του και αμέσως ενημερώνει, όπου κι αν βρίσκεται. Και πολλές άλλες διευκολύνσεις. Κλείνοντας απευθύνομαι στους νεότερους συναδέλφους μου και τους προτρέπω να ενημερώνουν σωστά και αντικειμενικά τον κόσμο πέρα και πάνω από συμπερόντα, πέρα και πάνω από κόμματα και παρατάξεις και να λένε αυτό που λέει ο λαός μας τα σικά σύκα και τη σκάφη σκάφη.